

REVURDERING

AF MILJØGODKENDELSE TIL SOHOLD PÅ NYKØBINGVEJ 73A, 4850 STUBBEKØBING

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING OG AFGØRELSE	3
1.1	Juridisk Baggrund for revurdering	3
1.2	Ikke teknisk resume	4
1.3	Datablad.....	5
1.4	Opsamling og konklusion	6
1.5	Afgørelse	6
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	Generelle vilkår	6
2.2	Indretning og drift	7
2.3	Luft og Lugt	7
2.4	Spildevand.....	7
2.5	Støj	7
2.6	Affald	8
2.7	BAT og Management	8
2.8	Egenkontrol	9
2.9	Sikkerhedsforanstaltninger	10
2.10	Beredskabsplan	10
2.11	Husdyrbrugets ophør.....	11
2.12	Generelle bemærkninger	11
3	Vilkårsredegørelse.....	13
3.1	Generelle forhold	13
3.2	indretning og drift.....	13
3.3	luft og Lugt	13
3.4	spildevand	14
3.5	Støj	14
3.6	kemiske bekæmpelsesmidler.....	14
3.7	Affald	14
3.8	BAT og management.....	14
3.9	Egenkontrol	15
3.10	Sikkerhedsforanstaltninger	15
3.11	Beredskabsplan	15
3.12	Husdyrbrugets ophør.....	15
4	Bedst tilgængelig teknik (Bat) og begrænsende foranstaltninger	15
4.1	Ammoniak og anvendelse af BAT	16
4.2	Fosfor og anvendelse af BAT	23
4.3	Opbevaring af gødning	25
4.4	Udbringning af gødning	26
4.5	Forbrug af vand og energi.....	26
4.6	Management	27
4.7	Støj	28
4.8	Lugt	28
4.9	Samlet vurdering af anvendelse af BAT	29
5	HØRINGER	29
6	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	29

1 INDLEDNING OG AFGØRELSE

1.1 JURIDISK BAGGRUND FOR REVURDERING

Miljøgodkendelser af husdyrbrug meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, § 33, skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. Den første revurdering sker 8 år efter miljøgodkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal ske mindst hvert 10. år.

Fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere et husdyrbrugs miljøgodkendelse, meddelt jf. miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, § 33, træder husdyrlovens¹ regelsæt i kraft.

Det fremgår af husdyrlovens § 41, at revurderingen gennemføres ved påbud efter husdyrlovens § 39. Revurderingen skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige miljøgodkendelse enten skærpes eller bibeholdes, samt evt. med fjernelse af vilkår, der ikke længere er relevante.

Hovedformålet med den regelmæssige revurdering er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT skal sikre, at forureningen fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt. Der skal således stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i BAT skaber mulighed for nedbringelser af husdyrbrugets miljøpåvirkninger, uden det medfører uforholdsmæssige store økonomiske omkostninger.

En revurderingsafgørelse er IKKE en ny godkendelseshandling. Derfor kan en revurdering ikke indeholde udvidelser eller ændringer, der medfører forøget forurening fra den igangværende produktion.

Revurderingen giver ikke mulighed for at gennemføre vurderinger efter habitatbekendtgørelsens § 7², baggrunden er, at habitatdirektivets artikel 6, stk.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (også kaldet husdyrloven), lov nr. 1572 af 20.12.2006 med senere ændringer, seneste lovebek. nr. 1486 af 04.12.2009

3, ikke gælder for eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Ligeledes giver husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ ikke hjemmel til, at bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer i forhold til natur skal gælde i revurderingssager. Når det gælder beskyttelsesniveauet for ammoniak skal bekendtgørelsens totaldepositionskrav i forhold til kategori 1 og kategori 2 natur dog være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret i den enkelte sag. Vilkår, der påbydes af hensyn til den omkringliggende natur, kan ved revurderinger kun gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT. Påbud, ud over det der følger af BAT, skal således være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse eller, hvor forureningen i øvrigt går ud over det, der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Revurderingen af husdyrbrug udløser ikke miljøvurdering af egne arealer, forpagtede arealer eller af tredjemandsarealer.

Som indledning til en revurdering udarbejdes et oplæg til husdyrbrugets ejer om processen og de forventede vilkårsændringer. Endvidere er offentligheden gjort bekendt med revurderingen ved annoncering, og er oplyst om, at alle kan kommentere sagen og udbede sig mulighed for at se udkast til afgørelse.

Guldborgsund Kommune annoncerede påbegyndelsen af revurderingen af Nykøbingvej 73A d. 10.10.2014 på kommunens hjemmeside. Evt. ønsker om at se, kommentere, eller rekvirerer udkast skulle være indgivet inden d. 24.10.2014 kl. 12. Ved fristens udløb havde ingen reageret på annoncen.

1.2 IKKE TEKNISK RESUME

Nykøbingvej 73A blev første gang miljøgodkendt d. 02.11.2006. Bedriften blev miljøgodkendt til en produktion på 244,2 DE omfattende 1.050 søer med grise til 7,2 kg. Med d.d. omregningsfaktor i husdyrgodkendelse.dk er tilladelsen på 243,57 DE.

Staldene er indrettet som følger:

- Farestald med 280 stipladser, kassestier med delvis spaltegulv,
- Løbe- og drægtighedsstald med 400 stipladser, individuel opstaldning, delvis spaltegulv,
- Løbe- og drægtighedsstald med 370 stipladser, løsgående, dybstrøelse + spalter.

Nykøbingvej 73A er beliggende i jordbrugsområde med særlige naturværdier. Der ligger en § 3 beskyttet mose ca. 170 m syd for ejendommen. Da der er tale om eksisterende lovligt opførte driftsbygninger, skal der ikke ses nærmere på afstandskrav ved nybyggeri, landzonetilladelser el.lign.

Den i husdyrgodkendelse.dk, skema 69493 foretagne beregning viser, at den nuværende produktion lever op til gældende lugtkrav for nyetableringer.

² Bekendtgørelse nr. 408 af 01.05.2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

³ Bekendtgørelse nr. 1283 af 08.12.2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer (kaldet husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Den aktuelle produktion er, som det fremgår af vurderingsafsnittet, vurderet til at have en miljøbelastning på et forventeligt niveau og bedriften har tænkt BAT ind, hvor dette er økonomisk proportionalt. Det er dog vurderet, at det er proportionalt, at forlange N og P ab dyr sænket. I henhold til Miljøstyrelsens udmeldinger kan der ved restriktiv fodring opnås lavere indhold af N og P ab dyr uden at det koster væsentligt mere.

Denne revurdering medfører således nye vilkår om maksimalt indhold af N og P ab dyr, samt vilkår om hvordan dette eftervises. Endvidere er der indsat enkelte nye vilkår om god landmands praksis / management, herunder vilkår om energibesparelser, beredskabsplan o.l.

1.3 DATABLAD

Titel:	Revurdering af miljøgodkendelse til sohold på Nykøbingvej 73A, 4850 Stubbekøbing
Revurderingen omfatter:	Sohold på 1.050 søer med smågrise til 7,2 kg svarende til 243,57 DE.
Dato ikrafttrædelse:	23. januar 2015
Bedriftens navn og adresse:	Skovdal Svineproduktion A/S, Nykøbingvej 58, 4850 Stubbekøbing
CVR-nr. og P-nr.:	19463370, P nr. 1003828654
CHR-nr.:	16311
Ejendomsnummer:	23609
Matr.nr. og ejerlav:	25a, Stubbekøbing Markjorder m.fl.
Kontaktperson på bedriften:	Jørgen Kjørup, Nykøbingvej 58, 4850 Stubbekøbing
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund kommune
For annonceret d.	10.10.2014
Udkast i høring hos ansøger d.	16.12.2014
Nabo/partshøring i perioden d.	Det er vurderet, at der ikke er høringsberettigede parter ud over ejer.
Afgørelse annonceret d.	23.01.2015
Klagefrist udløber d.	20.02.2015
Søgsmålsfristen udløber d.	23.07.2015
Næste revurdering påbegyndes i	januar 2024

1.4 OPSAMLING OG KONKLUSION

Revurderingsafgørelsen indeholder en samling af alle gældende vilkår for bedriften, samt kommunens vurderinger af om bedriften lever op til BAT indenfor områderne miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

De gennemførte vurderinger er foretaget på baggrund af lovgivning, vejledninger og beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk, dels skema nr. 69493 og dels scenarieberegning 71995.

Konklusion

Guldborgsund Kommune meddeler afgørelse om revurderingen under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Ved overholdelse af gældende regler på området og nedenstående vilkår vurderes det, at der ved anvendelse af BAT er truffet tilstrækkelige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra husdyrbruget. Det er således vurderet, at husdyrbruget fortsat kan drives på stedet uden væsentlige påvirkninger af omgivelserne.

1.5 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed påbud om ændring af vilkårene i miljøgodkendelse af 02.11.2006.

Påbuddet meddeles med hjemmel i husdyrlovens § 39, jf. § 41.

Vilkår med fed tekst er tilføjet med dette påbud og dermed er omfattet af klagevejledningen. Vilkår med normal tekst er bibeholdt uden ændringer fra tidligere afgørelser og kan dermed ikke påklages. I det efterfølgende afsnit 3. Vilkårsredegørelse gennemgås de vilkår, der er bibeholdt, er nye eller ændret, samt de vilkår, der er sløjfet med dette påbud. Der kan klages over afgørelsen om at sløjfe vilkår.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

2.1 GENERELLE VILKÅR

1. Godkendelsen omfatter en produktion bestående af 1.050 årssøer med grise til 7,2 kg, hvilket svarer til 244,2 dyreenheder. Antallet af stipladser til søer udgør 1.050 stk.
2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen.
3. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt, og således at skæmmende oplag undgås.
4. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
5. Der må ikke forekomme oplag på ejendommen, som kan give anledning til forurening af jord, vandløb eller grundvand.
6. **Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter evt. ændring.**

2.2 INDRETNING OG DRIFT

7. Der skal i forbindelse med driften af staldene føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrlaboratorium udstedte retningslinjer, gerne med brug af biologisk bekæmpelse med rovfluer.

2.3 LUFT OG LUGT

8. Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for virksomhedens areal.
9. Med henblik på vurdering af lugtstofemissionens størrelse, kan der, f.eks. ved velbegrundede naboklager, stilles krav om, at virksomheden lader udføre og bekoste lugtundersøgelser – dog maksimalt én gang pr. år. Inden måling og beregning foretages skal undersøgelsesprogrammet godkendes af kommunen.
10. Såfremt resultatet af lugtundersøgelserne efter kommunens vurdering viser, at lugtgenerne er væsentlige, vil der blive stillet krav om gennemførelse af foranstaltninger til begrænsning af lugtemissionen.
11. Ventilationsanlæg på såvel nye som eksisterende bygninger skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- og støjgener for de omkringboende. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov.
12. **Staldventilationen skal indrettes således, at der ved reduceret ventilationsbehov – f.eks. i kolde perioder – sker en regulering af luftmængden i færrest mulige afkast, og at resterende ventilationsafkast enten stoppes eller kører ved maksimal effekt.**
13. Såfremt der opstår lugtgener i forbindelse med udbringning af gylle, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være til væsentlig gene for omkringboende, kan tilsynsmyndigheden stille krav om, at der ikke må udbringes gylle på lørdage samt søn- og helligdage.
14. Omrøring af gylle må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel. Ved udbringning skal der endvidere tages højde for almindelig god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses mest muligt. Eksempelvis skal udbringning af gylle koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger hvert år, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.

2.4 SPILDEVAND

15. Rengøringsvand fra staldene skal ledes til gyllebeholder.

2.5 STØJ

16. Bidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktivitet – målt udendørs – til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

	DAG	
Mandag – fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)

Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)
	Aften	
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	Nat	
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjen må om natten ikke overstige 55 dB(A).

De anførte grænseværdier for det ækvivalente, korrigerede støjniveau skal i dagperioden kl. 07.00 – 18.00 overholdes indenfor det mest støjbelastende tidsrum på 8 timer (lørdag dog indenfor henholdsvis 7 timer perioden fra 07.00 – 14.00 og 4 timer i perioden fra 14.00 – 18.00), i aftenperioden kl. 18.00- 22.00 indenfor den mest støjbelastende time og i natperioden indenfor den mest støjbelastende halve time.

17. I de transportintensive perioder i forbindelse med udbringning af gylle og høstsæsonen, kan kortvarigt accepteres en større transportstøjbelastning end de ovenfor fastsatte støjvilkår angiver.
18. Som led i egenkontrollen skal virksomheden, såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt – dog højst 1 gang årligt, f.eks. ved velbegravede naboklager, lade udføre og bekoste støjmålinger eller -beregninger til kontrol af, at vilkårene er opfyldt. Målinger kan forlanges gentaget ved vilkårsoverskridelser.

Støjmålinger/-beregninger skal udføres af et af tilsynsmyndigheden på forhånd godkendt laboratorium.

Støjmålinger/-beregninger skal udføres i henhold til vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5, 1984: Måling af ekstern støj fra virksomheder.

Støjmålinger/-beregninger skal gennemføres af et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømålinger – ekstern støj".

Måleprogram og målemetode skal forelægges tilsynsmyndigheden til godkendelse, inden målingerne udføres. Målingerne/-beregningerne skal foretages i de mest støjbelastede steder udenfor ejendommen og være ledsaget af oplysninger om de driftsomstændigheder, hvorunder de er fremkommet.

2.6 AFFALD

19. Der må max. opbevares 1.000 kg farligt affald på virksomheden.

2.7 BAT OG MANAGEMENT

20. **Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.**
21. **Den årligt udarbejdede opgørelse over det foregående års forbrug af vand, elektricitet og diesel skal indeholde en forklaring på eventuelle**

væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år. Endvidere skal der redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

22. **Ved indkøb af ny teknologi, maskiner, inventar mm. eller ændringer i produktionen skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige forureningsbegrænsende foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi (RT).**
23. Såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal den driftsansvarlige fremlægge skriftlig redegørelse, der begrundet eventuelle fravalg af bedst tilgængelig teknologi. Redegørelsen skal sendes til tilsyns- og godkendelsesmyndigheden.
24. **Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 25.820 kg N pr. år.**
N ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning:
$$N \text{ ab dyr pr. årssø} = ((F_{\text{Eso}} \text{ pr. årssø} \times g. \text{ råprotein pr. } F_{\text{Eso}}) / 6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$
25. **Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 5.487 kg N pr. år.**
P ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning:
$$P \text{ ab dyr pr. årssø} = ((F_{\text{Eso}} \text{ pr. årssø} \times g. \text{ fosfor pr. } F_{\text{Eso}}) / 1000) - 0,58 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

2.8 EGENKONTROL

26. **Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:**
- **Antal årssøer.**
 - **Antal fravænnede pr. årssø.**
 - **Fravænningsalder og - vægt.**
 - **Foderforbrug pr. årssø.**
 - **Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden.**
 - **Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEso i foderblandingerne.**
27. **N og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år x til 15. februar år x+2 (svarende til den periode, der er gældende for beregning af type 2-korrektionsfaktor i gødningsregnskabet).**
28. **Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.**

29. **Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.**
30. Virksomheden skal føre driftsjournal. Driftsjournalen skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i en periode på minimum 3 år. Følgende punkter skal som minimum indgå i driftsjournalen:
- Årlig opgørelse over dyreholdets/produktionens størrelse, fordelt på de enkelte typer (antal årssøer og antal producerede smågrise (fra fødsel – 7,2 kg.) pr. år). Dokumentationen kan være i form af produktionsrapporter fra bedriftsløsningen, gødningsregnskab, udskrift fra chr-registeret eller skatteregnskab.
 - Årlig opgørelse over forbruget af energi fordelt på el og brændstof samt forbruget af vand.
 - Kvitteringer fra aflevering af farligt affald, såsom spildolie, oliefiltre, akkumulatorer m.v.
 - Kopi af aftaler om levering af husdyrgødning (gylleaftaler) for de seneste 3 år inklusiv indeværende år.
 - Væsentlige driftsforstyrrelser eller uregelmæssigheder, der har eller kan have en miljømæssig betydning. Der redegøres for type, omfang og afhjælpende foranstaltninger.

2.9 SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER

31. Virksomhedens produktionsanlæg skal indrettes sådan, at spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadens omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
32. Akut forurening, som følge af driftsuheld eller andet, skal straks meddeles tilsynsmyndigheden. Sker forureningen udenfor rådhusets åbningstid, kontaktes miljøvagten gennem politiet på tlf. 114.

2.10 BEREDSKABSPLAN

33. **Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.**
34. **Beredskabsplanen, som skal være godkendt af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:**
- **Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.**
 - **Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan. Udenfor normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes via politiet på tlf. 114. Eventuel kontakt til miljøvagten og/eller beredskab fritager ikke for pligten til at orientere tilsynsmyndigheden først kommende hverdag efter forureningen.**

- **Kortbilag over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.**
- **En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpende tiltag f.eks. inddæmning og opsamling af spild/lækage af stoffer, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.**

2.11 HUSDYRBRUGETS OPHØR

35. Virksomheden skal senest 1 måned efter, at der er truffet beslutning om lukning af virksomheden, indsende en plan til tilsynsmyndigheden, som beskriver de nødvendige foranstaltninger for at undgå fremtidig forureningsfare. Omfang og indhold af planen, samt tidsplan for hvornår foranstaltningerne skal være udført, skal accepteres af tilsynsmyndigheden.

2.12 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset. Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 04-12-2009, som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 33, stk. 3 vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år herefter medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Dvs. hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimalt tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse.
- Bekendtgørelse nr. 853 af 30.06.14 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.12 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald og medicin affald. Farligt affald skal således opbevares under tag, på tæt bund og med mulighed for opsamling af spild. Opsamlingskapaciteten skal mindst svare til indholdet af den største benyttede beholder til farligt affald.
- Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 558 af 01.06.11.
- Bekendtgørelse nr. 1321 af 21.12.11 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

- Bekendtgørelse nr. 1355 af 14.12.12 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Guldborgsund Kommune
Center for Miljø og Plan
21. januar 2015

Frederik Cordes
Leder af natur, Landinspektør

Mette Wolthers
Ingeniør

3 VILKÅRSREDEGØRELSE

I det følgende gennemgås vilkårene i denne revisionsafgørelse med oplysning om hvilke vilkår, der er bibeholdt, er nye eller ændret, samt hvilke vilkår, der er sløffet.

3.1 GENERELLE FORHOLD

Det gamle vilkår 1, som fastsatte den tilladte produktion, er **uændret**. Da det er antal søer og fravænningsvægten, der fastlægger tilladt produktion, er den gamle omregning til DE ikke ændret. I vilkåret er tilladt produktions således omregnet til 244,2 DE. Ved omregning d.d. er tilladt produktion målt i DE 243,57.

Det gamle vilkår 2, om at indretning og drift skal være i overensstemmelse med det ansøgte, er **uændret**.

Det gamle vilkår 3 om renholdelse af ejendommen er **uændret**.

Det gamle vilkår 4 om opbevaring af foder er **uændret**.

Det gamle vilkår 5 om oplag m.v. er **uændret**.

Det gamle vilkår 6 om bortfald i tilfælde af manglende udnyttelse af miljøgodkendelsen er **fjernet**, idet vilkåret ikke længere har nogen betydning.

Der er indsat **nyt vilkår 6** om orientering af tilsynsmyndigheden i tilfælde af ændring af ejer eller driftsansvarlig. Baggrunden for vilkåret er, at miljøbelastningen fra en produktion ikke kun er afhængig af de fysiske rammer, men i høj grad af, hvordan produktionen drives (management). Tilsynsfrekvensen for bedriften er fastsat ud fra kendskabet til den normale drift på bedriften. Ved skift i ejerforhold og eller driftsansvarlig er det nødvendigt for kommune hurtigt at få dette oplyst, så det kan undersøges om skiftet giver anledning til at ændre tilsynsfrekvensen.

3.2 INDRETNING OG DRIFT

Det gamle vilkår 7, der foreskriver, at indretning og drift skal være i overensstemmelse med bekendtgørelsen om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., er **fjernet**. Det er overflødig med vilkår om overholdelse af gældende regler og det skaber problemer, når reglerne ændres.

Det gamle vilkår 8 om effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse er **uændret** nu som vilkår 7.

3.3 LUFT OG LUGT

Det gamle vilkår 9 om lugtgener er **uændret** nu som vilkår 8.

Det gamle vilkår 10 om lugtundersøgelse er **uændret**, nu som vilkår 9.

Det gamle vilkår 11 om evt. lugtbegrænsende foranstaltninger er **uændret** nu som vilkår 10.

Det gamle vilkår 12 om støv inden i staldene er **fjernet**, idet indeklimaet hører under arbejdstilsynet.

Det gamle vilkår 13 om evt. lugt- eller støvgener fra ventilationssystemet er **uændret** nu som vilkår 11.

Der er indsat **nyt vilkår** 12 om driften af staldventilationen. Vilkåret skal sikre at anlægget giver bedst mulig ventilation med mindst muligt energiforbrug. Vilkåret afspejler således BAT indenfor drift af ventilationsanlæg.

Det gamle vilkår 14 om evt. forbud mod udbringning af gylle lørdage, samt søn- og helligdage er **uændret** nu som vilkår 13.

Det gamle vilkår 15 om omrøring og udbringning af gylle er **uændret** nu som vilkår 14.

3.4 SPILDEVAND

Det gamle vilkår 16 om håndtering af spildevand i henhold til udledningstilladelsen er **fjernet**. Udledningstilladelsen er gældende i sig selv og behøver ikke underbygning i miljøgodkendelsen.

Det gamle vilkår 17 om rengøringsvand er **uændret** nu som vilkår 15.

3.5 STØJ

Det gamle vilkår 18 om støjgrænser er **uændret** nu som vilkår 16.

Det gamle vilkår 19 om mulige overskridelse af støjgrænserne er **uændret** nu som vilkår 17.

Det gamle vilkår 20 om egenkontrol af støjvilkåret er **uændret**, nu som vilkår 18.

3.6 KEMISKE BEKÆMPELSMIDLER

De gamle vilkår 21 til 23 om bekæmpelsesmidler er **fjernet** i det kravene nu fremgår af gældende regler i henholdsvis bekendtgørelse nr. 151 af 18.02.2014 om bekæmpelsesmidler og nr. 1355 af 14.12.2013 om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler.

3.7 AFFALD

Det gamle vilkår 24 om animalsk affald er **fjernet** da indholdet svarer til gældende lovgivning og vilkåret er dermed overflødig.

Det gamle vilkår 25 om maksimalt oplag af farligt affald er **uændret** nu som vilkår 19.

3.8 BAT OG MANAGEMENT

Der er indsat **nyt vilkår** 20, der foreskriver, at drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes, så der ikke er spild.

Der er indsat **nyt vilkår** 21, der foreskriver, at den årlige opgørelse over forbrug af el, brændstof og vand skal suppleres med redegørelse for evt. væsentlige udsving og tiltag til at reducere forbruget.

Der er indsat **nyt vilkår** 22, der foreskriver, at der ved alle ny investeringer skal indgå overvejelse om BAT.

Alle 3 vilkår er indsat for at sikre, at der tænkes ressourcebesparelser og BAT ind i alle daglige gøremål og ved alle ny indkøb.

Det gamle vilkår 26 om evt. redegørelse for fravalg af BAT er **uændret** nu som vilkår 23.

Der er indsat **nyt vilkår** 24 om max. N ab dyr pr. år. Nærmere beskrivelse af og begrundelse for vilkåret findes i afsnit 4.1.3 og 4.1.6.

Der er indsat **nyt vilkår** 25 om max. P ab dyr pr. år. Nærmere beskrivelse af og begrundelse for vilkåret findes i afsnit 4.2.

3.9 EGENKONTROL

Der er indsat **4 nye vilkår** – nr. 26 til 29 - om egenkontrol til dokumentation af de nye vilkår 24 og 25 om max. N og P ab dyr pr. år.

Det gamle vilkår 27 om egenkontrol er bibeholdt stort set **uændret**. Dog er kravet om affaldsstamkort m.m. fjernet, idet der ikke længere er lovkrav om affaldsstamkort. Det let reducerede vilkår har nu nr. 30.

3.10 SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER

Det gamle vilkår 28 om indretning af produktionsanlæg er **uændret** nu som vilkår 31.

Det gamle vilkår 29 om akut forurening er **uændret** nu som vilkår 32. Der er dog fortaget en mindre redigering idet, det gamle myndighedsnavn Stubbekøbing Kommune m.m. er fjernet og telefonnummeret til miljøvagten er opdateret.

Det gamle vilkår 30 om sikring mod gylleudslip er **fjernet** idet, indholdet er blevet erstattet af gældende lovgivning.

Det gamle vilkår 31 om indretning af gyllekanaler er **fjernet** idet, vilkåret er blevet overflødigt nu, hvor kanalerne er etableret.

3.11 BEREDSKABSPLAN

Der er indsat **nye vilkår** - nr. 33 og 34 - om beredskabsplan. For nærmere redegørelse se afsnit 4 Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger.

3.12 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Det gamle vilkår 32 om plan for nedlukning og forureningsbegrænsende foranstaltninger i forbindelse med nedlukning er **uændret** nu som vilkår 35.

4 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Teknologierne til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. fra stalde og lagre, samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling. Hovedformålet med revurderinger er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af BAT. Inden husdyrbruget, gennem skærpede krav i en revideret miljøgodkendelse, pålægges investeringer for at nå op på BAT niveau, skal det sikres, at kravet er proportionalt. Det vil sige, at der er et rimeligt forhold mellem den miljøeffekt, som kan opnås ved indførelse af BAT og de økonomiske omkostninger, som indførelsen medfører.

Kommunens vurdering af anvendelse af BAT til reduktion af emissionsniveauer indeholder således en samlet vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for det konkrete anlæg som helhed. Til denne vurdering har kommunen taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens udmeldinger i forbindelse med Teknologiblade, som beskriver en række relevante teknikker og teknologier. Det fremgår ligeledes af teknologiblade, hvor meget hver teknik eller teknologi koster i etablering, drift og vedligeholdelse opgjort i forhold til miljøeffekten (kr. pr. kg reduceret N)

samt i forhold til de samlede produktionsomkostninger (kr. pr. produceret gris) afhængig af brugsstørrelse. Miljøstyrelsen har samtidig angivet, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr. pr. kg. reduceret N ikke bør indgå i en vurdering, da det vurderes ikke at være proportionelt. Ligeledes bør de samlede ekstra omkostninger ved anvendelse af BAT ikke overstige 50 kr. pr. årssø.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager, som kan begrænses gennem staldindretning, teknologier i staldene, fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning.
- Fosfor indhold i husdyrgødningen grundet fodersammensætningen.
- Opbevaring af gødning.
- Udbringning af gødning.
- Forbrug af vand og energi.
- Management.
- Støj.
- Lugt.

4.1 AMMONIAK OG ANVENDELSE AF BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning.

Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for søer på gyllebaserede staldsystemer udgivet i maj 2011 har ikke beregninger for løbe- og drægtighedsstalder med dybstrøelse og spaltegulv. I skrivelse af 24. april 2012 har miljøstyrelsen fastlagt nogle vejledende emissionsgrænseværdier for dybstøelsesstalder. Tallene i denne skrivelse bygger dog på at al dybstrøelse udbringes direkte. Dette er ikke muligt i sobesætninger. Det er derfor vurderet, at de anførte tal er urealistisk lave og ikke bør danne baggrund for en revurdering af BAT for en eksisterende sobesætning. Det er således ikke muligt at fastlægge en emissionsgrænseværdi for det aktuelle sohold på baggrund af hverken vejledningen eller den efterfølgende tillægsskrivelse.

I det følgende skal der ses på, om der findes teknikker/teknologier, der hver for sig, eller i kombination med hinanden, kan nedbringe ammoniakemissionen, og som det samtidigt er økonomisk proportionalt at påbyde bedriften.

4.1.1 Staldindretning/-system

P.t. har Miljøstyrelsen ikke udarbejdet Teknologiblade for indretning af stalde til søer.

Der kan således ikke komme med anbefalinger/vurderinger af evt. ændrede staldgulve.

4.1.2 Teknikker/teknologier i stald

P.t. har miljøstyrelsen udarbejdet Teknologiblade med beskrivelser af følgende teknikker/teknologier til begrænsning af ammoniak fra sohold:

- Køling af gylle i stalde til søer og smågrise⁴
- Svovlsyrebehandling af gylle⁵
- Kemisk luftrensning med syre⁶
- Biologisk luftrensning⁷

4.1.2.1 Køling af gylle

Jævnfør Miljøstyrelsens teknologiblad kan gyllekøling etableres ved nedstøbning af køleslanger i kanalbund eller alternativt udlægges de direkte oven på kanalbunden. Derudover fremhæves det, at gyllekøling mest vil være relevant i besætninger, hvor den indvundne varme kan anvendes til opvarmningsformål. Jo større andel af den indvundne varme der kan udnyttes, desto større gevinst opnås ved teknikken. Der er i teknologibladet taget udgangspunkt i, at der produceres varme svarende til 3 gange forbruget af strøm.

Det er en varmeudnyttelse på 60 %, der ligger til grund for Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Nedenstående tabel viser omkostninger pr. årsso inkl. værdien af N opgjort ved 250 DE

	10 W/m ²		20 W/m ²		30 W/m ²	
	Kr.	i %	Kr.	i %	Kr.	i %
100 % varmeudnyttelse	-32	-0,5	-88	-1,3	-142	-2,1
60 % varmeudnyttelse	20	0,3	16	0,2	14	0,2
40 % varmeudnyttelse	46	0,7	68	1,0	92	1,4
0 % varmeudnyttelse	98	1,4	172	2,5	248	3,6

Negative værdier vil betyde en besparelse i forhold til referencesystemet.

I den aktuelle produktion er der ikke umiddelbart anvendelse for den indvundne varme. Dertil kommer at de i tabellen anførte værdier gælder ved nyopførelse. Ved indbygning i eksisterende stalde bliver etableringsudgifterne væsentligt højere.

Kommunens vurdering

Det er derfor vurderet, at det ikke er proportionalt, at lade teknologien indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

4.1.2.2 Svovlsyrebehandling af gylle

Jævnfør MST's teknologiblad er der ikke gennemført forsøg i sostalde med anlæg til forsuring af gylle, og pH-værdien i sostalde er generelt højere end i slagtesvinegylle. Det forventes dog, at effekten ikke vil være væsentlig forskellig i sostalde i sammenligning med slagtesvin.

I teknologibladet er der følgende oplysninger om udgifterne ved svovlsyrebehandling af gylle afhængig af størrelsen af husdyrholdet. Værdierne er angivet for nyanlæg.

⁴ Køling af gylle i stalde til søer og smågrise, TB, 26.01.2011

⁵ Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde, TB, 20.12.2010

⁶ Kemisk luftrensning med syre, TB, 23.05.2011

⁷ Biologisk luftrensning, TB, 23.05.2011

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved svovlsyrebehandling, søer

DE	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. årso inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet
	Kr.	Kr.	I %	
75	155.671	482	7	141
150	171.686	266	4	78
250	189.829	177	3	51
500	227.709	106	2	31

Kommunens vurdering

Som det fremgår af tabellen er omkostningerne pr. kg reduceret N under 100 kr., men meromkostningerne pr. årso er over de af Miljøstyrelsen fastsatte 50 kr. Teknikken kan derfor ikke betragtes som værende proportional. Guldborgsund Kommune har derfor vurderet, at teknologien ikke skal indgå i fastlæggelsen af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

4.1.2.3 Kemisk luftrensning med syre

Ifølge Miljøstyrelsens teknologiblade kan der gennemføres rensning af al afgangsluft fra stalden eller kun for en del af afgangsluften afhængig af den ønskede effekt og eventuelle konstruktionsmæssige forhold i staldene.

Ved vurdering af omkostninger og proportionalitet har kommunen valgt at tage udgangspunkt i 60 % luftrensning for alle stalde, da dette giver et gennemsnit for teknologien.

I teknologibladet er der følgende oplysninger om udgifterne ved luftrensning med syre afhængig af størrelsen af husdyrholdet. Værdierne er angivet for nyanlæg. De forskellige staldafsnit til søer adskiller sig fra hinanden både med hensyn til ammoniakfordampning og med hensyn til drift af ventilationsanlægget. Derfor er der angivet forskellige beregninger for de to staldafsnit.

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved kemisk luftrensning med syre, farestald

60 % luftrensning	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. årso inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet N
	Kr.	Kr.	I %	Kr.
75	57.648	178	2,6	108
150	83.071	129	1,9	78
250	119.559	111	1,6	67
500	220.761	103	1,5	62

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved luftrensning, løbe-/drægtighedsstald

60 % luftrensning	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. årso inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet N
	Kr.	Kr.	I %	Kr.
75	56.245	174	2,6	77
150	80.223	124	1,8	55

250	116.090	108	1,6	48
500	215.199	100	1,5	44

I den aktuelle produktion fordeler dyreenhederne sig med ca. 71 DE i farestalden og ca. 171 DE i løbe-/drægtighedsstalden. I farestalden bliver omkostningerne pr. kg reduceret N dermed over 100 kr. I løbe-/drægtighedsstalden falder teknikken på at omkostningen pr. årssø bliver over de fastsatte 50 kr.

Kommunens vurdering

Som det fremgår af tabellen er meromkostningerne pr. henholdsvis kg reduceret N og pr. årssø for høje til at teknikken kan betragtes som værende proportional. Selv hvis der tages udgangspunkt i kun 20 % luftrensning, overstiger omkostningen pr. årssø de 50 kr., som Miljøstyrelsen vurderer er grænsen for at udgiften er proportional. Guldborgsund Kommune har derfor vurderet, at teknologien ikke skal indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

4.1.2.4 Biologisk luftrensning

Ifølge Miljøstyrelsens teknologiblad virker biologisk luftrensning på reduktion af ammoniak og lugt ved hjælp af biologisk omsætning af de forurenende stoffer. Danske undersøgelser har vist, at tilstopning af filtret forekommer mere eller mindre hyppigt. Tilstopning er kritisk, idet det påvirker rensningseffektiviteten, energiforbruget og øger risikoen for driftsproblemer i stalden.

Ved vurdering af omkostninger og proportionalitet har kommunen valgt at tage udgangspunkt i 60 % luftrensning for alle stalde, da dette giver et gennemsnit over teknologierne.

I teknologibladet er der følgende oplysninger om udgifterne ved biologisk luftrensning afhængig af størrelsen af husdyrholdet. Værdierne er angivet for nyanlæg. De forskellige staldafsnit til søer adskiller sig fra hinanden både med hensyn til ammoniakfordampning og med hensyn til drift af ventilationsanlægget. Derfor er der angivet forskellige beregninger for de to staldafsnit.

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved biologisk luftrensning, farestald

60 % luftrensning	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. årssø inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet N
DE	Kr.	Kr.	I %	Kr.
75	57.901	175	2,6	123
150	123.201	187	2,7	131
250	148.454	134	2,0	94
500	299.755	135	2,0	95

Tabel. Økonomiske konsekvenser ved luftrensning, løbe-/drægtighedsstald

60 % luftrensning	Samlet årlig meromkostning inkl. værdien af N	Samlet meromkostning pr. årssø inkl. værdien af sparet N		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdien af sparet N
DE	Kr.	Kr.	I %	Kr.
75	56.965	170	2,5	86
150	121.289	182	2,7	92

250	146.545	130	1,9	66
500	297.312	132	1,9	67

I den aktuelle produktion fordeler dyreenhederne sig med ca. 71 DE i farestalden og ca. 171 DE i løbe-/drægtighedsstalden. I farestalden bliver omkostningerne pr. kg reduceret N dermed over 100 kr. I løbe-/drægtighedsstalden falder teknikken på at omkostningen pr. årssø bliver over de fastsatte 50 kr.

Kommunens vurdering

Som det fremgår af tabellen er meromkostningerne pr. henholdsvis kg reduceret N og pr. årssø for høje til at teknikken kan betragtes som værende proportional. Dette gælder også hvis der tages udgangspunkt i 20 % luftrensning. Guldborgsund Kommune har derfor vurderet, at teknologien ikke skal indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

4.1.3 Råprotein i sofoder

P.t. har miljøstyrelsen udarbejdet et Teknologiblade om foderteknikker/teknologier til begrænsning af ammoniak fra slagtesvinestalde. Det drejer sig om Råprotein i sofoder⁸.

Jævnfør Miljøstyrelsens teknologiblade om råprotein vil et lavere niveau af råprotein pr. foderenhed (FE) medfører mindre ammoniakfordampning. Ved tilsætning af frie aminosyrer kan aminosyrebehovet dækkes, selv om proteinindholdet sænkes. En reduktion til 133 g råprotein pr. FEso forventes at indebære lavere foderomkostninger og ingen produktionstab, uanset om der anvendes våd- eller tørfodring. (Forskellen på tør og vådfoder skyldes blandt andet, at der kan være tab af aminosyrer i vådfoderanlæg, hvilket gør, at der kan være behov for at tilsætte større mængder syntetiske aminosyrer.) Teknologibladets beregninger forudsætter, at der anvendes fasefodring med 40 % drægtighedsfoder og 60 % diegivningsfoder.

I teknologibladet beregnes kg N ab dyr ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr. årssø} = ((FEso \text{ pr. årssø} \times g. \text{ råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

Anvendes teknologibladets niveau for råprotein mm. kan BAT niveauet for kg N ab dyr pr. årssø ud fra ovenstående ligning beregnes til:

$$((1484 \text{ FEso pr. årssø} \times 133 \text{ g råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (26,7 \times 7,3 \text{ kg} \times 0,0257) = 24,59 \text{ kg N ab dyr pr. årssø}$$

Anvendes normtallene fra husdyrgodkendelse.dk kan det aktuelle soholds kg N ab dyr beregnes til:

$$((1540 \text{ FEso pr. årssø} \times 133,4 \text{ g råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (28,8 \times 7,2 \text{ kg} \times 0,0257) = 25,56 \text{ kg N ab dyr pr. årssø}$$

⁸ Råprotein i sofoder, TB, 31.05.2011 version 1.

Ved anvendelse af BAT indenfor indhold af råprotein i sofoder kan der således opnås en besparelse på 0,97 kg N ab dyr pr. årssø eller 1.018,5 kg N ab dyr pr. år for hele besætningen.

Ved beregning i husdyrgodkendelse.dk er der fundet en forskel i ammoniaktabet på produktionsniveau på 194 kg N/år ved henholdsvis indtastning af normtal (1540 FE/årssø, 133,4 g råprotein/FE, 28,8 fravænnede ved 7,2 kg) og indtastning af BAT niveau (1484 FE/årssø, 133 g råprotein/FE, 26,7 fravænnede ved 7,3 kg).

Kommunens vurdering

Jf. teknologibladet for søer vil redueringen af råproteinindholdet i foderet være udgiftsneutralt. Et niveau på 133 g råprotein/FE er under BREF-niveauet (148 g råprotein/FE) og er at betragte som BAT.

Med udgangspunkt i ovenstående vurderes det proportionalt at reducere råproteinindholdet i sofoderet til 133 g/FE og at anvende dette råproteinindhold i fastlæggelsen af emissionsgrænseværdi.

4.1.4 Opbevaring og behandling af husdyrgødning

P.t. har Miljøstyrelsen udarbejdet teknologiblade med beskrivelser af forhold til begrænsning af ammoniakfordampningen fra flydende husdyrgødning i gyllebeholdere ved fast overdækning⁹.

Ifølge teknologibladet kan der forventes en reduktion af ammoniakfordampning fra lageret svarende til 50 % set i forhold til en gyllebeholder med tæt overdækning i form af naturligt flydelag.

I teknologibladet (tabel 1) er der følgende oplysninger om udgifterne ved anvendelse af fast overdækning på gyllebeholder.

Økonomiske konsekvenser ved fast overdækning gyllebeholder, søer

Overdækning, søer	Samlet årlig meromkostning fratrukket værdien af øget N-indhold	Samlet meromkostning pr. årssø inkl. værdi af sparet handelsgødning		Samlet meromkostning pr. kg N reduceret inkl. værdi af sparet handelsgødning
Dyreenheder		Kr.	I %	Kr.
75	11.255	35	0,5 %	161
150	12.944	20	0,3 %	93
250	23.383	22	0,3 %	101
500	39.418	18	0,3 %	85

På ejendommen er der 1 gyllebeholder med overdækning i form af naturligt flydelag. En del af bedriftens husdyrgødning afsættes som dybstrøelse. Andelen, der afsættes som gylle, er opgjort til 217 DE.

Kommunens vurdering

Jf. ovenstående bliver prisen pr. kg reduceret N tæt på 100 kr., når beholderen er mindre end til 250 DE. Priserne i tabellen er ved nybyggeri. Etablering af

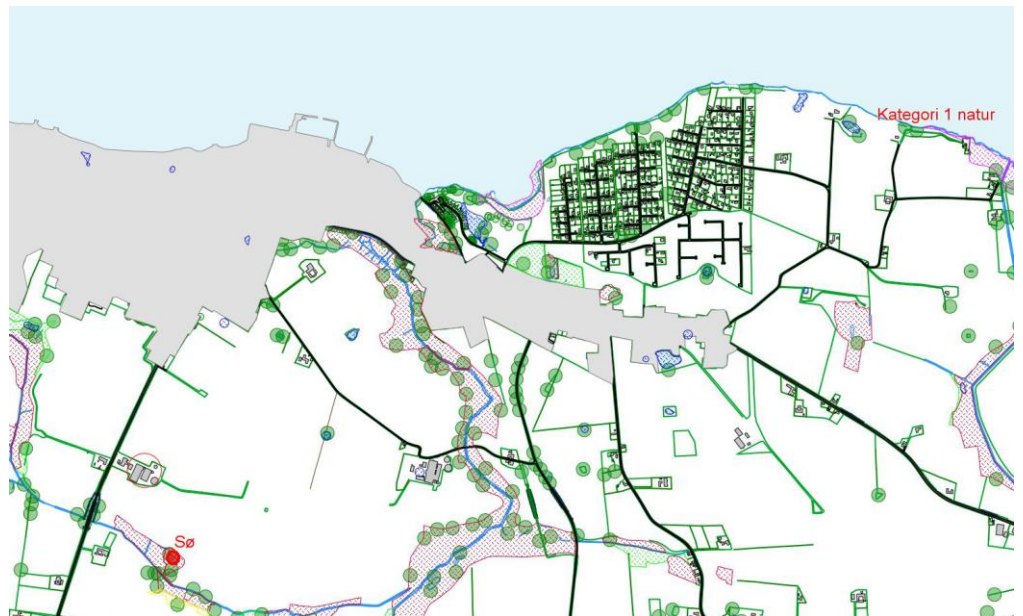
⁹ Fast overdækning af gyllebeholder, TB, 11.11.2010

overdækning på en eksisterende beholder er væsentligt dyrere. Det er derfor vurderet, at det ikke er proportionalt, at lade teknologien indgå i kommunens fastlæggelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak.

4.1.5 Totaldeposition på kategori 1-natur og kategori 2-natur

Nykøbingvej 73 A er beliggende ca. 4,5 km fra nærmeste kategori 1-natur. Jf. beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er anlæggets maksimale påvirkning af nærmest kategori 1 naturen på 0,0 kg N pr. ha pr. år. Kravet til maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år i naturområdet, når der er andre husdyrproduktioner, der påvirker området, er således overholdt.

Ca. 500 syd-sydøst for anlægget ligger en sø. Jf. beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er anlæggets maksimale påvirkning af søen på 0,2 kg N pr. ha pr. år. Det er derfor vurderet, at der ikke er behov for besigtigelse af søen for at se om den evt. skulle være kategori 2 natur.

Kort 1. Placering af natur i forhold til ejendommen.

4.1.6 Konklusion

Jf. ovenstående gennemgang af mulige teknikker / teknologier til begrænsning af ammoniakemissionen fra husdyrbruget er det konkluderet, at reduktion af foderets indhold af råprotein er eneste proportionelle teknik/teknologi til nedbringelse af ammoniakemissionen. Ved indsættelse af BAT værdierne:

FE/årssø	1484
Råprotein pr FE	133 g
Fravænnede smågrise	26,7
Fravænningsvægt	7,3 kg

i scenarieberegning 71995 er det beregnet, at ammoniakemission kan nedbringes til 3.261,60 kg N/år.

Jf. Miljøstyrelsens teknologiblad for råprotein i sofoder skal et vilkår dog ikke sættes til den beregnede emission eller foderets indhold af råprotein. Et vilkår skal derimod sættes til det maksimale kg N ab dyr for den samlede produktion. Et vilkår skal således sættes til den totale mængde N ab dyr beregnet ud fra følgende formel:

Den totale mængde N ab dyr = N ab dyr pr. årssø x antal årssøer

$$N \text{ ab dyr pr. årssø} = ((F_{\text{Eso}} \text{ pr årssø} \times g \text{ råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0.0257)$$

Ved indtastning af ovenstående BAT værdier i denne ligning fås den totale mængde N ab dyr for den aktuelle produktion til 25.820 kg.

Ansøger har efter høring valgt at opfylde kravet ved reduktion af foderets indhold af råprotein.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune har valgt at sætte vilkår om max. 25.820 kg. N ab dyr jf. teknologibladet for råprotein i sofoder. BAT værdierne (1484 FE/årssø, 133 g råprotein/FE, 26,7 fravænnede smågrise/årssø og fravænningsvægt på 7,3 kg). Vilkåret er udformet jf. anvisningen i teknologibladet Råprotein i sofoder og skal dokumenteres ved ligningen i teknologibladet, se afsnit 4.1.3. De enkelte BAT værdier skal ikke overholdes men kan veksle år for år så længe det totale antal kg N ab dyr overholdes.

For så vidt angår totaldepositionskravet til kategori 1 og 2 natur er dette, jf. beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, overholdt ved den aktuelle produktion, og der skal derfor ikke ses på en evt. tidsfrist for overholdelse af kravet.

4.2 FOSFOR OG ANVENDELSE AF BAT

Ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, skal der som for ammoniak, findes et passende balancepunkt mellem mulighederne for at mindske miljøpåvirkningerne og de dertil svarende omkostninger. Miljøstyrelsen vurderer i den forbindelse, at yderligere generelle krav til begrænsning af fosfor begrundet i BAT skal baseres på omkostningsneutrale teknikker og teknologier.

Tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne kan reduceres enten ved anvendelse af foderteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller ved separeringsteknikker, der medfører at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til anden side. Jf. udmeldinger fra Miljøstyrelsen er separeringsteknikker ikke relevante at inddrage ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, da de ikke vil være til rådighed for alle indenfor branchen grundet problematikker omkring afsætning. På baggrund af dette baseres fastlæggelse af grænseværdien for fosfor ud fra optimering af fosforudnyttelsen hos søerne. Begrænsningen i fosforindholdet i gødningen kan opnås med en kombination af fasefodring, brug af mikrobielt fytase, brug af mineralske fosforkilder med høj fosfortilgængelighed og valg af basisfodermidler med lavt indhold af fosfor.

Jf. Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier vil følgende grænseværdier for fosfor i husdyrgødningen kunne anvendes ved vurdering af anvendelse af BAT:

- Søer på gyllesystem: 23 kg P/DE ab lager

- Søer på dybstrøelse: 25,4 kg P/DE ab lager

For den aktuelle besætning giver det:

$217 \text{ DE} * 23 \text{ kg P/DE} + 27 \text{ DE} * 25,4 \text{ kg P/DE} = 5.677 \text{ kg P}$

Svarende til $5.677 \text{ kg P} / 243,57 \text{ DE} = 23,3 \text{ kg P/DE}$

Jf. skema 69493 er P indholdet ved den aktuelle produktion på 5.930 kg P svarende til 24,3 kg P/DE.

Der bør således ses på, om det er proportionalt at kræve fosforindholdet i gødningen nedbragt.

I teknologibladet for fosforindholdet i sofoder¹⁰ er der beskrevet 3 niveauer af fosfor i sofoder, nemlig 4,9 el. 4,7 el. 4,4 g P/FE. Alle 3 niveauer ligger under anbefalingerne på ca. 5,3 g P/FE i BREF-dokumentet. Alle 3 niveauer forudsætter anvendelse af fytase.

Niveauet 4,9 g P/FE kan opnås ved anvendelse af normalt fodermiddelvalg, fasefodring og fytase i standarddosis (100 %), og kan anvendes i stort set alle besætninger uden meromkostninger.

Niveauet på 4,7 g P/FE kan opnås ved anvendelse af normalt fodermiddelvalg, fasefodring og fytase hævet til 150 % af standarddosis. Niveauet kan anvendes at stort set alle besætninger uden meromkostninger, selv om det kan begrænse det frie valg af fodermidler en smule. Anvendelse af fosforrige biprodukter kan være begrænset. Der er fra MST's side ikke fastlagt omfanget af eventuelle meromkostninger. På baggrund heraf vurderes det, at krav om anvendelse af teknologiniveau 2 (4,7 g P/FE) kan opnås uden meromkostninger. Der er 5,0 henholdsvis 4,2 g P/FE i diegivnings- og drægtighedsfoderet, ved en andel af foderet på 60/40 %.

Ved niveauet 4,4 g P/FE kræves der fasefodring og ekstra høj fytasedosering (200 %). Niveauet giver begrænsninger i valg af fodermidler og moderate meromkostninger svarende til ca. 5-10 kr. pr. årssø. Med udgangspunkt i dette har kommunen vurderet, at det ikke vil være proportionelt at stille krav om anvendelse af dette niveau.

Jf. husdyrgodkendelse.dk er niveauet 4,8 g P/FE med et foderforbrug på 1.540 FE/årssø norm i dag. Et krav om reduktion af fosfor indholdet i foderet til 4,9 g P/FE giver således ingen mening. Sænkes niveauet til 4,7 g P/FE viser en beregning i scenarieberegning 71995, at fosfor ab lager for den samlede produktion kommer ned på 5.568 kg P/år mod 5.930 i skema 69493. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er dog ab lager og et vilkår skal stilles til P ab dyr, altså uden tillæg for strøelse.

En beregning ud fra ligningen i teknologibladet viser, at P ab dyr for den aktuelle produktion bliver på 5.487 kg P/år. Beregningen er foretaget ud fra BAT værdierne:

¹⁰ Fosforindhold i sofoder, Teknologiblad, Miljøstyrelsen, 31.05.11

FE/årssø	1484
Fosfor pr FE	4,7 g
Fravænnede smågrise	26,7
Fravænningsvægt	7,3 kg

Ansøger har efter høring valgt at nedbringe P ab lager vha. foderrestriktion.

Kommunens vurdering

Jf. teknologibladet er det omkostningsneutralt at reducere fosforindholdet i foderet til 4,7 g P/FE. Guldborgsund Kommune vurderer derfor, at der skal sættes krav om at det årlige indhold af fosfor i gødningen ab dyr maksimalt må være 5.487 kg jf. miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi.

Selve vilkåret sættes i overensstemmelse med teknologibladet.

Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 5.487 kg P pr. år.

- "P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$P \text{ ab dyr pr årssø} = (FE \text{ pr. årssø} \times \text{gram fosfor pr. FE})/1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$

4.3 OPBEVARING AF GØDNING

Jævnfør BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Endvidere er det BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

Med ændringen af husdyrgødningsbekendtgørelsen i 2008 blev der fastsat en række generelle regler for tekniske installationer til forebyggelse af gylleuheld. Derudover er der lovkrav om regelmæssig beholderkontrol. Gyllebeholderen på Nykøbingvej 73 A er således omfattet af krav om kontrol hvert 10. år og er sidst blevet kontrolleret 05.06.2006.

For så vidt angår dybstrøelsen er det BAT at udbringe mest muligt direkte fra stalden og dermed undgå lagertab. Det er dog ikke muligt altid at få udmugningen til at passe med tidspunktet for udbringning. Ved oplagring af dybstrøelsen mellem udmugning og udbringning er det vigtigste, at stakken er omhyggeligt overdækket. Hvis overdækningen er i orden, og dybstrøelsen ellers overholder definition på kompost, er det af underordnet betydning, om den oplagres på møddingsplads eller i kompoststak.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der leves op til BAT for opbevaring af husdyrgødningen med hensyn til de praktiske forhold ved overholdelse af de generelle regler. Der er derfor ikke behov for nye vilkår om opbevaringen af husdyrgødningen.

4.4 UDBRINGNING AF GØDNING

For så vidt angår anvendelse af BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, er BAT. Dette er ligeledes kommunens vurdering.

Ved en revurdering er der som tidligere beskrevet ikke lovhjemmel til at foretage en habitatvurdering af bedriftens udbringningsarealer. Arealerne er således fortsat ikke omfattet af miljøgodkendelsen.

Der er således ikke behov for vilkår om udbringningen.

4.5 FORBRUG AF VAND OG ENERGI

Begrænsningen i anvendelsen af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte ejendom og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra Miljøstyrelsens side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

I forhold til vandforbruget er det ifølge BREF-dokumentet BAT at rengøre stalde og inventar med højtryksrensning efter hver produktionscyklus, at foretage kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager og benytte drikkenipler over trug.

Jf. BREF-dokumentet er det BAT at anvende lavenergibelysning, optimere udformningen af ventilationssystemet, gennemføre eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring i stalde, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget, og at defekter identificeres og udbedres.

Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber.

Kommunens vurdering

For at sikre at der leves op til BAT har kommunen vurderet, at der skal påbydes følgende nye vilkår:

20. **Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.**
21. **Den årligt udarbejdede opgørelse over det foregående års forbrug af vand, elektricitet og diesel skal indeholde en forklaring på eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år. Endvidere skal der redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.**
22. **Ved indkøb af ny teknologi, maskiner, inventar mm. eller ændringer i produktionen skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige**

forureningsbegrænsende foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi (RT).

Der ud over findes der et eksisterende vilkår om årlig opgørelse over forbrug af vand, elektricitet og diesel.

4.6 MANAGEMENT

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelsen af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af husdyrbruget, og er derfor en meget vigtig del af BAT. Den daglige drift bør derfor tilrettelægges ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Jf. Miljøstyrelsens vejledning og BREF-dokumentet kan det betragtes som BAT, at registrere forbruget af energi og næringsstoffer i produktionen, herunder fastlægge mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og følge foderforbruget løbende. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften lever op til BAT inden for management, hvis dansk lovgivning, eksisterende vilkår og følgende nye vilkår overholdes:

- 32. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.**
- 33. Beredskabsplanen, som skal være godkendt af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:**
 - **Procedure, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.**
 - **Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan. Udenfor normal åbningstid kan miljøvagten og / eller beredskabet kontaktes via politiet på tlf. 114. Eventuel kontakt til miljøvagten og / eller**

beredskab fritager ikke for pligten til at orientere tilsynsmyndigheden først kommende hverdag efter forureningen.

- **Kortbilag over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.**
- **En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpende tiltag f.eks. inddæmning og opsamling af spild/lækage af stoffer, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.**

4.7 STØJ

Forhold omkring støj og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold, og der er ikke fastsat branchespecifikke grænseværdier for denne parameter, men vurderingen foretages med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning om støj.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune har ikke kendskab til særligt støjende aktiviteter på bedriften og har heller ikke modtaget klager om støj fra bedriften. Det er vurderet, at der ikke er belæg for ændringer i de gamle vilkår, som derfor bibeholdes.

4.8 LUGT

Ved en revurdering er der ikke lovhjemmel til at kræve husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer overholdt. Lugten fra lovligt etablerede anlæg kan således ikke kræves nedbragt til det niveau, der gælder i dag, med mindre der findes teknikker / teknologier, hvor udgiften er proportional med miljøforbedringen.

Udover teknologier er der en række forhold i den daglige drift, der er medvirkende til at holde lugtbelastningen nede. Det er således vigtigt at staldventilationen køre optimalt, at staldene holdes rene, samt at grisene trives og dermed har en hensigtsmæssig gødeadfærd.

I henhold til beregning i skema 69493 er lugtbelastning fra bedriften som følger:

Område	Andre ejd.	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	1	Ny	373,29	373,29	488,81	Ja
Samlet bebyggelse	1	NY	209,28	209,28	488,82	Ja
Enkelt bolig	1	Ny	117,73	117,73	143,52	Ja

Det eksisterende anlæg lever således op til nugældende lugtkrav.

Kommunens vurdering

De eksisterende vilkår omfattende vedligeholdelse og renholdelse af ventilationsanlæg, stalde m.m. er medvirkende til at minimere lugtbelastningen. Disse vilkår er bibeholdt og anses for tilstrækkelige til at sikre BAT indenfor lugtemission.

4.9 SAMLET VURDERING AF ANVENDELSE AF BAT

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at miljøbelastningen fra bedriften ligger på et forventeligt niveau, og at der er tænkt BAT ind, hvor dette er økonomisk proportionalt. Dog er det vurderet, at det er proportionalt at kræve foderoptimeringer, der medføre lavere indhold af N og P af dyr i husdyrgødningen, samt lavere ammoniakfordampning fra staldene. Derudover er der indsat enkelte nye vilkår om energibesparelser og management.

5 HØRINGER

Guldborgsund Kommune annoncerede d. 10.10.14, at revurderingen af miljøgodkendelsen til Nykøbingvej 73A blev igangsat, og at enhver, der ønskede det, havde ret til at se og kommentere sagen, samt at der kunne rekvireres udkast til afgørelse. Der var ingen, der henvendte sig med ønske om at blive inddraget i processen.

Udkastet til revisionsafgørelse har ad 2 omgange været i for høring hos ejeren af bedriften, samt dennes konsulent.

Først var et foreløbigt udkast i høring for at fastslå hvilket virkemiddel ansøger ønskede at anvende for at mindske produktionens ammoniakemission og P-indhold i gødningen. Der næst var et udkast med indbyggede fodervilkår i høring.

Høringen af det endelige udkast har ikke givet anledning til ændringer.

Da afgørelsen meddeles som påbud efter husdyrlovens § 39, jf. § 41 er ovennævnte partshøringer af bedriftens ejer i denne forbindelse samtidigt gældende som forvarsel om påbud.

6 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften ved overholdelse af de til enhver tid gældende miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og ved overholdelse af vilkårene i denne revisionsafgørelse anvender BAT set i forhold til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt. Det er således vurderet, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra bedriftens produktion.